

ЯК ЄС ЗАПОБІГАТИМЕ ПОТРАПЛЯННЮ ПЛАСТИКОВИХ ГРАНУЛ У ДОВКІЛЛЯ

[Нульове забруднення](#)

[Нульове забруднення](#)

17 грудня 2024 року Рада ЄС прийняла свою позицію («загальний підхід») щодо регулювання запобігання потраплянню пластикових гранул (промислової сировини, що використовується для виробництва пластикових виробів) у довкілля.

Нові правила допоможуть покращити поводження з пластиковими гранулами на всіх етапах ланцюжка постачання. Це може зменшити потрапляння пластикових гранул у довкілля на 74%.

За оцінками, у 2019 році у довкілля ЄС потрапило від **52 140 до 184 290 тонн** пелет. Втрати пелет можуть виникати на різних етапах ланцюжка створення вартості. Досі мікропластик не був охоплений законодавством ЄС комплексно, і немає правил ЄС, які конкретно стосуються втрат пластикових гранул, незважаючи на їх негативний вплив на довкілля, клімат, економіку та, можливо, на здоров'я людей.

16 жовтня 2023 року Єврокомісія представила свою пропозицію щодо регламенту про запобігання втратам пластикових гранул для зменшення забруднення мікропластиком.

Ґрунтуючись на початковій пропозиції Європейської Комісії, загальний підхід Ради ЄС знаходить баланс між впровадженням амбітних та ефективних заходів для **мінімізації втрат пластикових гранул** й уникненням непотрібного адміністративного навантаження. Текст також забезпечує **рівні умови** для перевізників з ЄС і країн, що не входять до ЄС, та вводить зобов'язання для **морських суден**, які перевозять пластикові гранули, відповідно до рекомендацій Міжнародної морської організації.

Потрапляння пластикових гранул у довкілля є третім за величиною джерелом усіх ненавмисних викидів мікропластику. Нові правила допоможуть компаніям мінімізувати втрати пластикових гранул, сприяючи боротьбі із забрудненням мікропластиком, яке не знає кордонів. Дія нових правил поширюється на:

- економічних операторів, які обробляють в ЄС пластикові гранули в кількості понад 5 тонн;
- перевізників з ЄС і країн, що не входять до ЄС, які перевозять пластикові гранули в ЄС;
- компанії, відповідальні за очищення пластикових пелетних контейнерів і цистерн (додано Радою ЄС);
- вантажівників, операторів, агентів і капітанів морських суден при виході або заході в порт держави-члена (додається Радою ЄС у її загальному підході).

Рада ЄС підтримує підхід Європейської Комісії у тому, що нові правила будуть застосовуватися на **всіх етапах ланцюга постачання**.

Коли пластикові гранули ненавмисно потрапляють у довкілля, це часто відбувається через недостатню обізнаність економічних операторів, перевізників і капітанів морських суден та погану практику поводження з пластиковими гранулами. Повернути пластикові гранули, які потрапили у довкілля, практично **неможливо**, оскільки вони легко розносяться на великі відстані вітром і водою.

Відповідно до нових правил і залежно від розміру установки або транспортної діяльності, оператори повинні дотримуватися найкращих методів поводження. **Як перевізники з ЄС, так і за його межами** будуть зобов'язані запобігати втратам пластикових гранул, а також займатися очисткою у разі потрапляння пластикових гранул у довкілля.

Відповідно до загального підходу Ради ЄС, як перевізники з ЄС, так і з країн за межами ЄС, повинні будуть інформувати **владу про свою участь** у транспортуванні пластикових гранул. Щоб забезпечити дотримання цих зобов'язань та рівні умови гри, Рада ЄС запровадила обов'язок для перевізників, які не є членами ЄС, призначати **уповноваженого представника** в ЄС.

Морський транспорт

Морським транспортом у 2022 році в ЄС перевозилося близько **38%** усіх пелет. Тому Рада ЄС запровадила конкретні зобов'язання щодо **транспортування пластикових гранул морським транспортом** (у вантажних контейнерах), включно із забезпеченням належної якості упаковки і наданням пов'язаної з вантажем та іншої технічної інформації. Це на додаток до зобов'язань, пов'язаних із транспортуванням пластикових гранул автомобільним, залізничним та внутрішніми водними шляхами, як зазначено в пропозиції Єврокомісії.

Для полегшення дотримання правил для морського транспорту Рада ЄС погодилася відкласти їх застосування на один рік (порівняно з іншими правилами, викладеними в регламенті). Більше того, якщо Міжнародна морська організація прийме заходи щодо вирішення проблеми забруднення моря пластиковими гранулами з суден, до регламенту мають бути внесені відповідні зміни за пропозицією Єврокомісії.

Обов'язкова сертифікація та самодекларування

Згідно з новими правилами, національні органи влади повинні будуть проводити **екологічні інспекції** та вживати інших заходів верифікації у рамках підходу, заснованого на оцінці ризиків.

Щоб довести свою відповідність цим правилам, більшим операторам доведеться отримати **сертифікат відповідності**, виданий незалежною третьою стороною. Згідно із загальним підходом, цей обов'язок поширюється на всі компанії (за винятком мікропідприємств), якщо вони обробляють понад 1 000 тонн на рік. Рада дала малим підприємствам 4 роки на виконання цього зобов'язання. Компанії, які переробляють менше 1 000 тонн на рік, повинні будуть оформити **самодекларацію** про відповідність.

Крім того, загальний підхід дозволяє державам-членам забезпечувати дотримання за допомогою встановлених національних **дозвільних** систем. Рада ЄС також додала зобов'язання для органів влади забезпечувати вільний та **публічний доступ до інформації** щодо поводження з пластиковими гранулами.

Детальніша інформація:

- [Прес-реліз на сайті Ради ЄС](#)